

kamoža. Budemo li složni kamora će sigurno propasti.

Kako se troši narodni novac.

Već pet ili šest godina, istarsko arheološko društvo u Poreču, podporami što dobiva od Zemalj, Odbora čini iskopavati starine na Vizačam (Nesactium) blizu Altura. Mi nismo u opće protu izražavanju starina, nu da se ovako lakoumno troši zemaljski novac na korist par od njih, koji misle, da im je slobodno sve raditi, to moramo javno prosvjedovati protu uzaludnom trošenju zemalj. novca.

Na Vizačam radi 15—20 ljudi, većinom dječaka od 15—18 godina, koji primaju plaću od 60 ili 70 novč., a retko koji čovjek ima 2 kruna. Znanstveni nadziretelj tih radnja je neki prof. Pusch iz Trsta, koji dolazi i odlazi svaki dan u Pulu, te troši za kočiju 10 kruna dnevno. S njim dolazi i neki Piero Opilia iz Pule, koji prima dnevno 4 kruna i hranu. Njima uz bok, kao specialisti u rimskim starinama t. j. u čitanju nadpisa i u tumačenju raznih doba je alturski delegat Marko Romano, koji prima svaki dan 4 kruna, dakle tri kapa na 20 radnika.

Svi radnici ukupno ne dobivaju dnevno 30 kruna a samo tri kapa troše na dan sjegurno kakovih 40 kruna. Za stražara plaćaju mjesečno 44 kruna i stan u naravi.

Zašto dolazi profesor svaki dan na Vizače i zašto ne bi spavao tamo, da tako pristeći 10 kruna od kočije? Što je potreba toliko kape? Čemu gradiu kuću na Vizačam? Još nešto: Marko Romano je prigodom zadnjih izbora i agitirao u ime Vizača. Starac Anton Galešić radio je par dana tamo i kad je Marko dielio legitimacije rekao je Galešiću neka si dođe po svoju na Vizače. Starac mu kazao, da on neće glasovati za Rizza-a i naš Marko liepo ga otkera odmah sa radnje.

Uza sav trošak nijesu još ništa znamenita našli na Vizačam te bi bilo bolje da Zemalj. Odbor onaj novac potroši za gradnju cesta i za dobavu vode, koju mnogi Istran treba. Što je bilo, bilo je. Istra je sada naša. Vizače su bile sve prekopane još prije i zaludu je trošiti novac, jer Epulo ne uskrsne više.

Valentin.

Tko ima više analfabeta?

«Giornaleto» kaže prigodom »pobjede« Rizzove da njegovi glasovi nisu dani od analfabeta di Altura e Cavrano nego od cvijeta talijanske kamore, od inteligencije, jednom riečju, kako bi on htio, samo glasovi od doktora, profesora itd., sve od ljudi učenih. Pitam čitatelje ovoga lista kako se zove ovo: Ne dati narodu škole a ako nezna čitati, zvati ga analfabetom? Ja mislim da ovo se zove najveća lopovština i bezobraznost. Ali nemojte misliti da Giornaleto ima pravo. Od 190 izbornika Altura biti će ih 40 starijih ljudi koji su analfabeti, a ostali znadu svi morda i više nego koji Rizzov kulturni izbornik. Pitamo mi njega sada nekta nam kaže koliko analfabeta je glasovalo za Rizza iz Sišana, Galešane i Pažane?

Okladili bi se, da, od 150 izbornika Sišana, nezna ih čitati barem 120. Ali do malo dana ćemo mu i to dokazati, pa ćete vidjeti, da se neće, više rugati ni Alturcima ni Kavrančima. Uza sav analfabetizam našega naroda i uza sav novac što ste prosuli za izbore, da ne bude socijalista, danas ne bi bilo od vas niti spomena.

Do vidova za šest godina!

Hrvati i Hrvatice!

Sjećajte se uvijek družde sv. Cirila i Metoda, kupujte uvijek njezine žigice, marke, olovke i sapun.

Nezaboravite također u vašim potrebama obratiti se u tiskari i knjigovežnici te papirnici Laginja i dr. Pula.

Svoj svome pak će se naš narod u malo vremena dignuti na vlastite noge.

Razne.

Kako je u Americi i komu se isplati onamo putovati?

Napisao Hinko Sirovatka, izdanje knjizare u korist družbe sv. Cirila i Metoda (Simunić i drug). Zagreb; cijena 60 fil.

Pisac te najnovije brošure bio je više godina u Americi, te je ona plod pomnijega proučavanja šteta i koristi iseljivanja. Popularnim načinom i patriotskom namjerom tumači pisac prilike, u koje narod dovodi putovanje u Ameriku, te narodu tumači, kada mu se isplati i kada ne putovati onamo; čega se imade čuvati i što činiti, da mu putovanje, ako se na nj odluči — bude korisno u materijalnom i moralnom pogledu.

Ova nam brošura dolazi veoma dobro, pa se ne može dovoljno preporučiti svim rodoljubima, da ju pomognu širiti u svim slojevima naroda, osobito onima, koji su zaraženi pokretom iseljivanja. Brošura će dobro doći i našoj inteligenciji, jer vjerno predočuje život našega naroda preko oceana i pokazuje na manjke, koji postoje u iseljeničkom gibanju.

Naše uredništvo biti će svakomu na ruku za dobavu ove korisne knjige. Preporučamo ju osobito gg. svećenicima i učiteljima da ju šire medju narod koji putuje u Ameriku.

Klub Cirilo-Methodski zidari u Zagrebu.

Diviti se moramo odličnim rodoljubima u tom velezašludnom klubu, te će se Istarski Hrvati uvijek zahvalno i rado sjećati odabrane te čete rodoljuba koja na svaki mogući način pritiču Istri u pomoć.

U Osječkoj «Narodnoj Obrani» čitamo da je taj klub razaslao ovih dana na sve štedionice u Hrvatskoj i Slavoniji po 500 komada narodnoga biljega za K 10.

Klub je umolio štedione, da bi taj biljeg rabile na svojim dopisima, ne bili se tako stekao što veći popularitet nar. biljega, koji se do sada vrlo slabo rabi. Klub je iztakao u listu na štedione, da ne bi smjelo biti ni jedne štedione, gdje sjede u ravnateljstvu Hrvati, koja bi povratila narodni biljeg, radi tako male svote od K 10, a za tako uzvišenu svrhu kao što je «Družbina». Ovim putem obraća se klub još jednom na sve štedione, kojima je poslao narodni biljeg, da ga pridrže i upotrebe na sve dopise. Ni na jednu štedionu ne bi palo liepo svietlo, koja bi ga povratila. Do sada povratili su ga samo nekoje (jedno 5) štediona, a i te su rukama tudjinaca.

To isto vriedi i za naše novčane zavode, čitaonice, ina gospodarska društva, zatim odvjjetničke i bilježničke pisarne te napokon za sve privatnike.

U Puli može se dobiti družbine biljega u našoj papirnici i u trafiki Fajt. Nebi smjelo biti lista, dopisnice i druge tiskalice bez tog biljega. Mićimo se ako će nam biti bolje. Drugi nas neće pomoći ako se mi sami ne pomognemo.

Člatak i izdavač: Tiskara LAGINJA
Glavovodni urednik: J. Kruž

Kupujte proizvode u korist Družbe sv. Cirila i Metoda.

Liniment Capsici comp. surrogante il Pain-Expeller Ancora. All'atto dall'acquisto di questa frizione lenitiva riconosciuta efficace, che è reperibile in tutte le farmacie, si voglia far sempre attenzione alla marca «AGORA» Farmacia Dott. Biecher, Praga.

Narodna Tiskara i Knjigovežnica LAGINJA i drug. prije J. Krmpotić i drug. Via Giulia br. 1. — PULA — Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:

TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE, GALANterijske radnje SAMA IZRADJUJE PEČATE

IMADE U ZALIH I TISKANICE I KNJIGE ZA P. N. OBČINE, CRKVE, ŠKOLE, TRGOVAČKE KNJIGE, PISANODVJETNIKE, POSUJILNICE I KE ZA ŠKOLE, PISARSKE I KONSUMNA DRUŠTVA RISARSKE POTREBŠTINE = PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadružnih dielova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te čisto bez ikakvog odbitka. plaća od istoga 4 1/2 %

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog otkaza, a iznose od 1000 K otkaz, uz otkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zađrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslie podne; u nedjelju i blagdana osim julyja i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viala Carrara vlastita kuda (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju publikhe informacije. Ravnateljstvo.

MARIA MARDEŠIĆ

Weingrosshandlung & Export

→ POLA — ISTRICIEN ←

Lieferantin des durchlauchtigsten Fürsten Ernst Prinz zu Windischgrätz, Johann Prinz zu Lichtenstein und anderer hoher Persönlichkeiten.

LISSANER INSELWEINE:

Weiss-Wein Maraschino naturbs	Roth-Wein Pospilje (Spezialität)
„ „ „ Wugava I.	„ „ Opalle (Blut-Wein) I (Hochfein)
Roth-Wein Zaráč (besond. re empföhltend für Rekonvaleszenten)	„ „ Opello II (Fein)

Moderna krojačnica

via Abba ia, 33.

Preporuča se p. n. općinstvu za izradbu odijela po najnovijem kroju. Velika zalaha svakovrstnog sukna najnovije fačone, prispjelog baš ovih dana i uvijek na skladištu na izbor.

Jedini u Puli koji izradjuje sokolska odijela.

Preporuča se braći sokolašima i ostalom našem općinstvu.

Sa veleštovanjem

Ivan Videka i dr. krojač

Specialista za očne bolesti univ. med. Dr. JOSIP OŽBOLT

ordinira od 9—12 prije i 2—5 sati poslie podne. Nedjeljom i blagdanom samo prije podne. Rieka, Via Municipio, 1.